

MUDr. Richard SALZMAN, Ph.D.

Vybrané prognostické a prediktivní onkologické markery nádorů hlavy a krku

Klinika otolaryngologická, Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Z potenciálních onkomarkerů hlavy a krku jsme se zaměřili na parametry oxidativního stresu (dále jen OS) u spinocelulárních karcinomů hlavy a krku a také na vaskulární endoteliální růstové faktory u salivárních nádorů.

Pacienti se spinocelulárními karcinomy hlavy a krku vykazují zvýšený OS u pokročilých, recidivujících a méně diferencovaných nádorů. Vysoká hladina malondialdehydu (dále jen MDA) zvyšovala riziko recidivy. Tento negativní vliv OS na prognózu jsme potvrdili Kaplan-Meierovou analýzou přežití jak u bezpříznakového intervalu, tak u celkového přežití. Podobně vyšší hladiny superoxid dismutázy (dále jen SOD) mají pacienti s pozitivním uzlinovým nálezem. Bimodální distribuce MDA vybízí k hypotéze, že existuje faktor, predeterminující schopnost onkologických pacientů vypořádat se se zvýšenou hladinou OS. Takovýto činitel se nám nepodařilo mezi vybranými genetickými polymorfizmy identifikovat. Z parametrů OS se nejslibnějším prognosticko-diagnostickým markerem zdá být MDA, jehož stanovení je levné a rychlé.

Lymfatická síť uvnitř pleomorfního adenomu je chudá, ale hustota lymfatických cév v okolí nádoru a ve zdravé salivární tkáni se neliší. Z toho lze dovodit, že si pleomorfní adenom nevytváří nové lymfatické cévy ve svém okolí. Naopak neoplastické buňky salivárního adenoidně cystického karcinomu mají schopnost exprimovat lymfangienní cytokiny a indukovat tak peri- i intratumorální lymfangiogenezu. Oproti očekávání jsme neprokázali přímou souvislost exprese VEGF-C/D, ani hustoty lymfatické sítě s rozsahem metastatického postižení uzlin. Horší prognóza u pacientů s hustší sítí lymfatických cév však podporuje hypotézu, že tyto cévy se podílejí na nádorové diseminaci.

R. Salzman, K. Kaňková, L. Pácal, J. Tomandl, Z. Horáková, R. Kostřica. Increased activity of superoxide dismutase in advanced stages of head and neck squamous cell carcinoma with locoregional metastases. Neoplasma; 2007, 54:321-325, [IF 1,247]

Salzman, I. Stárek, L. Kučerová, A. Skálová, J. Hoza. Neither expression of VEGF-C/D nor lymph vessel density support lymphatic invasion as mechanism responsible for local spread of recurrent salivary pleomorphic adenoma. Virchow's Archiv, 2014, 464(1):29-34 [IF 2,676]

J. Heřman, Z. Sedláčková, J. Vachutka, T. Fürst, R. Salzman, J. Vomáčka, M. Heřman. Differential Diagnosis of Parotid Gland Tumors: Role of Shear Wave Elastography. BioMed Research International HINDAWI, 2017, <https://doi.org/10.1155/2017/9234672> [IF 2,476]